

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLO) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Mátyási-u. 20.
Telefonszám 300.

Feladvó szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K,
félévre 36 K, negyedévre 18 K.

Németország csak kényszer alatt írja alá a békét.

Páris, jun. 20. Brockdorff-Rantzau gróf külügyminiszter, a német béke delegáció elnöke, tegnap fogadta a „Le Petit Journal” főszerkesztőjét, aki előtt a következőképp nyilatkozott: Berlinből jövők, ahol a kormány tagjaival az antant békefeltételeire szerkesztett ellenjavaslat felett tárgyaltam. Becsületesen nyíltsággal kijelentem, hogy a kormány és a többi berlini politikai körökben rendkívüli az elégedetlenség a Németországhoz intézett fölötté kíméletlen békefeltételek miatt. A berlini kormány ilyen feltételek mellett nem írhatja alá a békeszerződést. Most csak várjuk az antant választását ellenjavaslatunkra. Minden esetre kijelentem Önnek, hogy ha kényszerítenek rá, aláírjuk a békeszerződést, azonban nem a jelenlegi berlini kormány és a nép akarata szerint. Az aláírás napján, a ratifikáláskor azonban diskussziókat fogunk indítani.

Baja és Baranya kérdése a békekonferencián.

Belgrád, jun. 23. Páriából jelentik: A négyes bizottság tegnap tárgyalta Baranya és Baja kérdését — miután konstatálták, — hogy a hat albizottság közül, akik e területek ügyével foglalkoztak, négy egyhangulag úgy döntött, hogy Baranya és Baja a Szerbek, Horvátok és Szlovének birodalmához esateltassék, elhatározták, hogy magukévá teszik ezt az álláspontot.

Baranya és Baja sorsát ezzel végleg elintézték. A kérdés, am ly erős viták tárgya volt, most kedvező elintézés nyert és e területek Jugoszláviáé maradnak. A hivatalos publikálása és aláírása a megállapodásnak, napok kérdése. (Szóval téves információ alapult az újvidéki „Jedinstvo” hire, mely szerint csak Szabadka és Zombor marad végleg Jugoszláviáé, Baja és Baranya pedig kétséges.)

A vörösgárda bajai.

— Nagy ellentétek a szovjetkongresszuson. —

Bécs, junius 21. A magyar szovjetkongresszus ülései tovább folynak. A beérkezett jelentések szerint a kongresszus valószínűleg nem fog semmiféle döntést hozni, mert akkorák az ellentétek. Kun Béla már azzal fenyegetőzik, hogy a vörösgárdával szétkergeti a kongresszust, ha továbbra is ellenzékeskedni mer. Az ellenzék vezetői Garami és Weltner, míg Garbai teljesen Kun Béla mellett áll.

A cseh-szlovák állammal az ellenségeskedéseket nem fogják mindaddig beszüntetni, smíg a szovjetkormány megbízottait Párisba nem hívják. A vörös gárdával is nagy bajok vannak. Nem akarnak a frontra menni és egyre azzal mentegetődznek, hogy ha elhagyják a fővárost, akkor veszélyeztetve van a forradalom eredménye. Kun Béla belátta, hogy ez így tovább nem mehet.

Amint hírlik, a múlt ülések egyikén egyhangulag elhatározták, hogy a legszigorubb vasfegyelmet vezetik be a hadseregbe.

A jugoszlávok semmit sem engednek követeléseikből.

Laibach, jun. 22. Klagenfurtban és Pólában nagy jugoszláv népgyűlések voltak, amelyeken kimondották, hogy a jugoszlávok követeléseikből semmit sem szándékoznak engedni. Kerosec kormányelnök és a béke delegáció elnöke tegnap Belgrádba utazott, hogy Sándor régens herceg előtt megjelenjen és onnan Párisba utazzék.

Az entente nem fog tárgyalni Magyarországgal.

Bern. Párisból jelentik, hogy Magyarországgal a békeszerződés már készen van. A szövetséges hatalmak nem fognak Magyarországgal tárgyalni, csak át fogják adni a feltételeket. A békekonferencia dekrétum formájában fogja Magyarországgal a békefeltételeket közölni és azokat rögtön keresztül is fogja vinni.

A német kiküldöttek Párisban.

Páris, jun. 20. Berckheim technikai tanácsos, két futár kíséretében, a kölni vonattal Berlinből Párisba érkezett. Brockdorff-Rantzau gróf különvonatát tegnap reggel jellezték, hogy Belgiumon áthaladt és 11 óra 47 perckor be is futott Baisy le Roi állomásra. Brockdorff-Rantzau-nak állandó különvonat áll rendelkezésére, amely egy lokomotívból, egy szalonkocsiból és egy hálókocsiból, továbbá egy mellék- és szerelvénykocsiból áll. Brockdorff Rantzau gróf, akit csak Rödiger főtitkár, egy futár és megfelelő szolgálománya kísért el, leszállt a pályaudvaron, ahol von Lersner báró, Mouin, a francia katonai misszio parancsnoka, Gilson angol kapitány és Quadille biztos fogadták. Rövid udvariassági jelenet után automobilba ültek és a Hotel Reservoiréhoz mentek.

Ha nem írják alá...

Páris, jun. 20. A szövetségesek megtették minden katonai előkészületet arra az esetre, ha Németország nem írja alá az eléje terjesztett békeszerződést. Minden operációnak a terve, a legkisebb részletekig, ki van dolgozva.

A szövetséges csapatokat a Rajna balpartján koncentrálik az esetleges előnyomulásra.

A magyarok és a csehek harcai.

Prága, jun. 22. Hivatalos jelentés. Elfoglaltuk Selmecbányát és a balszárnyon megvertük a magyar szovjet csapatokat, amelyek menekülnek. A balszárnyon a legnagyobb küzdelmek a síkságon vannak, a Hernád és a Sajó völgyében. Kun Béla táviratot küldött Massaryk elnöknek,

— Első bírósági ítélet a szerb király nevében. Párisból jelentik, hogy az odaváló járásbíró tegnapelőtt hozta Péter király nevében az első ítéletet.

Bajorország és Tirol egyesül Ausztriával.

Andrássy a Habsburgok visszaállítását kívánja.

Páris: A Matin tudósítója jelenti Zúrichből: A mainzi események és a rajnai köztársasági mozgalmak Bajorországban is éreztették hatásukat, ami a német birodalmi kormányt érthetően nyugtalanítja. A bajorok ugyanis szintén katolikusként, mint a rajnai tartományok lakói, a falusi elem dominál közöttük és ezért ők is ellene vannak a porosz protestáns hegemóniának és a birodalom szocializáló törekvéseinek.

A forradalom kitöréséig egész Bajorország a centrum párt kezében volt. November óta Bajorországban gyakran volt porosz beavatkozásra szükség, hogy le lehessen fojtani a decentralizációt nyílt politikáját. A legutóbbi napokban mégis elterjedt a katolikus unió terve, amelynek az a célja, hogy Bajorország Tirolal és Ausztriával egyesüljön.

Nagy vihar

Szabadkán.

(Saj. tud.)

— jan. 22.

Tegnap hatalmas vihar vonult el Szabadka környéke felett. A délelőtti folyamán hihetetlen erős szél kerekedett ami később egész orkánra fajult és nagy pusztításokat okozott.

A környékről beérkezett hírek szerint a szőlőkben nagy kárt okozott. A legtöbb helyen letördelte a gyümölcsös megterhelt ágakat. Igen sok házat megrongált különösen a külső periferiákon. A palesi ut fát is erősen megrongálta. Benn a városban több házban ablakot és tetőt tett tönkre, sőt egy eléggé súlyos balesetek is lett az okozója. Németh Istváné I. kéri lakos házáról lesodort egy súlyos pléh darbot, amely véletlenül a tulajdonosnőre esett és fején megsebeszte. Némethnének a mentők nyújtották az első segínyt majd elvitték dr. Murányi orvoshoz, aki bekötözte.

A szélvihar, mint a beérkezett jelentésekből meg lehet állapítani tetemes károkat okozott.

— Az idegenek belgrádi tartózkodása. A Riamonte című lap jelenti, hogy a régi szerb királyság területére való utazás csak a belügy- és hadügyminisztérium előzetes engedélyével lehetséges. A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében idegen utazóknak öt napnál tovább nem szabad tartózkodniuk Belgrádban.

Fotó: Szerkesztőség képe

1919. június 24.

Az éllelmes betörők.

(Saját tud.)

Szabadka, június 23

Eredeti módon fosztottak ki egy jómódú gazdálkodót a mélykúti határban ismeretlen tettesek.

Zigyárev Márk tanyai gazdálkodó Urnap délután megismerkedett egyik koresmában négy jóképű alakkal, akikkel öszesba rátkozott és nagy lumpolást csaptak. A ber hatása alatt Zigyárevnek megoldódott a nyelve és elmesélte, hogy ő bizony gazdag ember, sok pénze van, amit otthon őriz elrejtve, úgyhogy nincs ez a tanyai betörő, aki megtalálná s

hogyan állítást bebizonyítsa meghívta a társaságot magához vacsorára. A négy ismeretlen gavallérosan kifizette a ebéret és elindultak Zigyárev lakására, ahol folytatták a lumpolást, míg Zigyárev egészen el nem azott és el nem aludt. — A négy csirkéfogó szépen lefektette az ágyba, majd kirabolták a lakást és eltűntek. Zigyárev kára 5-6000 koronára rug, amit csak növel az a tudat, hogy öngedte becsapni magát.

Ujra tárgyalják a kereskedelmi alkalmazottak ügyét.

Saját tudósításunk,

Szabadka június 23

A háboruból visszatért kereskedelmi alkalmazottakat, egy miniszteri rendelet értelmében azok a cégek, ahonnan az illetők hadbavonulniak, kötelesek voltak visszafizetni a törvényben biztosított felmondási időre járó összeget kifizetni.

Szabadkán több cég ezt a humanus rendeletet nem tartotta be, bár volt alkalmazottaik a rendeletben előírt a lezserelést követő két héten belül szolgálatra jelentkeztek.

Egész comó pör támadt így a cégek és volt alkalmazottaik között.

Miután az iparhatóság, mint az ilyen ügyekben illetékes fórum, e különleges viszonyoknál fogva nem funkcionált, az ügy sürgősségére való tekintettel, a tanács a tiszti főügyészt bizta meg a pörök letárgyalásával.

A felek nagyobb része megnyugodott a tanács határozatában és a tiszti főügyész által hozott ítéletben megnyugodtak.

Egy pár cég jogi képviselője azonban az ítélet ellen felebbelzettel élt, mert — szerintük — ilyen ügyekben a tiszti főügyész nem hozhat ítéletet.

A megfelelőbbzett pörök ilyenformán elhúzódtak egész mostanig, míg végre most megérkezett a belgrádi igazságügyi miniszter rendelete, amely szerint a miniszter a háboruból visszatért kereskedelmi alkalmazottak ügyének a letárgyalásával a tiszti főügyészt bizta meg. Dr. Ifkovic Ivendékics Pál tiszti főügyész a rendelet értelmében már megkezdte a pörök újrafelvételét és a tanács előt rjeszti a megfelelőbbzett ítéleteket.

Négerék bérmlása Szegeden.

Glattfelder Gyula dr. püspök Torontálban járt bérmauton, miközben megérkezett hozzá Charpy francia tábornok meghívása, hogy jöjjön el Szegedre és bérmláljon meg 150 néger katonát, akik már előbb megkeresztelkedtek. A tábornok autója Nagykikindárról vitte a püspököt a rókusai plébániára.

Szeged népe óriási tömegekben gyűlt össze a rókusai templomban. Ünnepi dísz, harangok kongása és zugása mellett várták a püspököt, a Madagaszkárból való 150 bérmafiu szép párosan, öszesített kezekkel, rajtuk a szent olvasó, el nem rejthető meghatottsággal vonult a püspök lakása elé, négy fekete katona pedig a mennyezetet tartotta a püspök felé. Papjai élén, és a bérmláló négerék között a főpásztor így vonult be a templomba.

A szentélyben a francia pap az 6 néger hívei élére állt és francia nyelven köszöntötte a püspököt. A főpásztor hasonlóképp francia nyelven válaszolt és üdvözölte a katolikus hitnek felavatásra váró fekete katonáit. Vigasztalására van az egyháznak ugymond a püspök, mikor a pusztító háboruk katonái Krisztusnak, a békeesség fejedelmének áldásáért, a bérmlálás szentségének fölvetelért esedeznek.

Ezután megkezdődött a bérmlálás. A 150 férfi sorba áll, majd

letérdel, mindegyik mögött a bérmsapa, egy-egy francia tiszt. A püspök mindegyikhez külön odalép, megkeni homlokát a szent olajjal, ráteszi kezét áldóan a gődörhajú fiuk fejére, latin nyelven imádságot mond s így végzi el a bérmlálást. Végül kiérjeszti karjait és messze hallható hangon áldást mond a százötven bérmafiura.

Végül a püspök fölépelt a szószékre és a szegedi hívekhez szólott hosszabb beszédben.

— Csodálatos jelenetnek vagyunk tanui, mondotta. A magyar nép alig néhány héttel ezelőtt a templomok kapuit döngötte, a falakat bontogatta, a vallást kidobta az iskolából, üldözöbe vette a vallás szolgáit, a papokat és az apácákat. Most pedig eljöttek Afrika fia, hogy Szeged népének tanítást és lelkét adjanak. Nézzétek ezt a buzó fekete sereget, amint nyílt homlokkal, alázatos buzgósággal vallomást tesz Krisztus hitéről és a püspök kezéből fölveszi a bérmlálás szentségét! Az 6 apák még pogányok, a ti apáitek 900 esztendő óta élvezték a keresztény vallás és kultura felvilágosító és vigasztaló áldásait. Én népem, én népem, mit eseltek től? ..

Így folyt le Szegeden a 150 fekete katona bérmlálása.

Dohánygyár kellene Szabadkára.

Még a háboru alatti időből datálódik az a nyomasztó inség, — amely még az éllelmes betörőkkel való szűkölködéskor is súlyosabb és fájdalmasabb volt, a dohányinség. A nagy háboru szomorú idejében az a kevés itthonmaradt polgár hét- és hónapszámra csak elvétve, de nagyon ritkán jutott egy-egy csipetnyi dohányhoz. S ez a már akkor is vigasztalan helyzet még elviselhetetlenebbé súlyosbodott a forradalmi idők bekövetkezése óta, amikor hazazönlött az a sok katona, aki akkoriban úgy ahogy mégis csak el volt látva dohány nemével. De amikor milliók és milliók újból polgárok lettek, korusban zengett a panasz, a sirám: nincs dohány, nincs dohány! Pedig volt, mert ezidőben tünt fel és burjánzott széles növekedésben egy új foglalkozási ág: az utcai dohányárúsítás. A szűkölködő, szegény polgár vágyakozón hallgatta az olyan régen nem hallott, csengő biztatást, csábító szíréhangot: Itt a jó, finom cigarettal és volt is ott minden nagy választékban: szivarok, cigaretták: Trabuco, Britannica, Cuba, Portorikó, Nilus, Memphys, Princess, Király. De ezek a földi gyönyörűségek szinte elérhetetlen messzeségben voltak a szegény halandó előtt. Mert holmi kis hadimilliomosnak kellett lennie annak, aki rászánhatta magát, hogy az utcai trafik kincseiből magának mondhasson egyet-kettőt.

Ezóval nagy a dohányinség Szabadkán. A város vezetőségének erőteljes kézzel kellene hozzáfognia e mindinkább elhatalmasodó, fokozottabban jelentkező, súlyos baj orvoslásához. S ez az ügyek ves sikerrel is kecsesgtenne: remélhető, hogy a közönség, ha nem is végtelen időre, de mindenesetre hosszú hónapokra megszabadulna a dohányinség tantalusi kínjaitól.

Dohánygyárat kellene létesíteni a környéken rendelkezésre álló rengeteg dohánykészsletet feldolgoztatni, úgyhogy Szabadka lakosságának szükséglete, ha ideig-óráig is, kielégítést nyerjen. — A létesítendő dohánygyár egyelőre csak pipa- és cigarettadohányt készítenne, annál is inkább, — mert ezek elkészítéséhez nem szükségesek komplikált technikai felszerelések, ezt meglehetősen egyszerű közű eszközökkel is el lehet végezni.

Ugy tudjuk, hogy a szabadkai dohánygyár létesítése a legközelebbi jövő feladata lesz s így remélhető, hogy nemsokára enyhülni fog Szabadkán az a sokat panasztolt dohányinség.

Jó keresetre tehetnek azok a 16 évnél idősebb, nehezebb munkára alkalmatlan lányok, asszonyok, idősebb férfiak, kik hirlap elárusításra vállalkoznak. Minden délután könnyűszerrel 20-30 koronát szerezhetnek ez által. Ujságárusításra jelentkezni lehet mindennap a Szent Antal nyomdában, a Kath. Leányegylet udvarán IV. Rákóczi-utca 20.

NAPI HIREK.

Ha főlébrednénk

kórságos álmainkból s kidörzsöl-
nők szemünkből a keserves
szunyadtágot s kipihegve a fe-
lete éjszakák nyomott párázatát
eltöltőznénk tudóknak a harma-
tos hajnal duzzasztó, feszítő, ih-
lető frissességével, sötétség helyett
napfényt szűrőülünk s a komor
nokturnák helyébe a világosság
nagy munkásainak kórusát zen-
genők: milyen jó lenne, milyen
szép lenne!

Ha elfelednők fáradt tunyasá-
gunk s rendi hetlen tetterőnk s
dolgozni akarásunkat komolyszil-
lárdan cselekvésbe vesszük; ha
nem nyafognánk könnybefutott je-
remiádokat a jobb mult felett s
lemondásos, kétségbeesett gyász-
nótiát a jelen zürzavarában, de a
megsövérgött, igaz jövő elé éne-
kelnénk nagy invitatóriumot, epe-
dős meghívást nem szóval, nem
hamis harmóniával, tehát disze-
nanciával, hanem egy minden
mesterműveket felülszárnyaló al-
kotással: harmonikus és harmo-
nizáló életünkkel, — milyen jó
lenne, milyen szép lenne!

Na legyünk alvajárók, kik nem
tudunk, vagy ami még rettentőbb:
nem akarunk részesülni jelenünk
tarthatatlanságára s egy embere-
geesebb, formailag s tartalmilag
értékesebb jövő megalapozásának,
megteremtésének, fenntartásának,
állandóságának szükségességére
csak azért, mert álmainkba sze-
rettünk s úgy érezzük, hogy a
való élet megreformálása veríté-
ket sajtolna halántékunkra, föl-
tépne agyunkat, szívünket s mi
sirnánk, nekünk fájnna, felesajog-
na a lelkünk; de hát a kagyló is
sir, sajog a seben, melyből meg-
szüli a drágagyöngyöt, aztán pe-
dig nevet és mosolyog a szikrázó
napsugárban s boldogan kacérko-
dik irigylett kincseivel.

Nem lenne szép, nem lenne
jó, ha s mi lelkünk-egyensúlyunk
hordozná mennyeket érő kagyló-
ként a lagdrágább gyöngyöt: a
boldog jövőt? A földrealt
egyet?!

— **Dr. Mijatov Milorád**
főkapitány szabadságon.
Dr. Mijatov Milorád rendőrfőka-
pitány hat heti szabadságra ment.
Távollétében a főkapitányi teendőket dr. Partics tb. főkapitány
intézi.

— **A kövezetvám ellen.**
Szobonya Bertalan földbirtokos a
tanáchoz beadvánnyal fordult,
amelyben mentesítést kért a kö-
vezetvám megfizetése alól, ha
horgosi birtokáról a városba jön,
mert mint szabadkai lakos külön-
ben sem köteles a kövezetvámot
esetenként megfizetni. Beadványá-
ban hivatkozott arra is, hogy vá-
rosi istállóját a katonaság elre-
kvirálta és így kénytelen lovait,
kocsiját horgosi birtokán tartani.
Kérelmével elutasították. Most
Szobonya felelőszéssel élt és hi-
vatkozva arra, hogy a kövezetvám
fizetése rándóze jogszélem, már
csak azért is, mert a szerb ka-
tonai parancsnokság Horgos Ki-
rállyalmat Bácsamegyéhez eszot-
ta és így s is hácsmegeyei birto-
kos. Szobonyát, mint beadványá-
ban újból előadja, nem a pár fil-
lér megfizetése molesztálja, ha-
nem a jogszélem és különösen

Minisztertanács Belgrádban

Belgrád, jun. 22. Sándor régens herceg elnöklete alatt
tegnap este minisztertanács volt, amelyen a helyzetet vi-
tatták meg. A tárgyalások menetéről s a határozatokról
azonban nem adtak ki részletes közlést.

az, hogy a vámnál a vámör lus-
tasága miatt sokszor hosszú ideig
kell ácsoregna. A tanács most
másod ízben foglalkozott a kére-
lemmel és azt az alkalommal is
elutasította, de egyben elrendelte,
hogy a több oldalról felmerült
panasszal szemben a hanyag vám-
szedő ellen vizsgálatot indítsanak.

— **Elhunyt földbirtokos.**
Bajcsi Vojnich Elemér nagyfőny-
pusztai földbirtokos-42 éves ho-
rában elhunyt. Holttestét a bács
kossuthfalvai róm. kath. te ap-
lomban, amelynek hegysora volt,
ravatalozták föl és a családi sir-
boltba temették el.

— **Eljegyzés.** Egrényi Ilonkát
eljegyezte Tóth Endre. (Minden
külön értesítés helyett.)

— **Csabendben voltak a le-
gények.** Csodálatosképpen teg-
nap semmiféle bicskázás sem tör-
tént Szabadkán, a vasárnap el-
lenére sem. Az utóbbi időben
ugyanis nem mult el ünneppnap
legalább 2-3 bicskázás nélkül.
Mint az események hü króniká-
sai, tartozunk feljegyezni a teg-
nap fehér napot is.

— **Helyreigazítás.** Szombati
számunkban hivatalos információ
ala ján leköztették a szabadkai ke-
reskedelmi iskola érettségít tett
tanulóinak névsorát. A névsorba
hiba csuszott be, Zódy József
érettségít tett növendék ugyanis
nem egyszerűen, hanem jól éret
lett.

— **A városi zeneiskola év-
záró vizsgálatai** a mai napon kez-
dődték meg s e héten át tar-
nak d. e. 9-11, délután pedig
3-5 óráig. A záró ünnepség az
intézet dísztermében vasárnap,
29-án, nem d. e. fél 11-kor lesz,
mint a mi nap jelezte, hanem
délután 4 órakor. Ezen ünnepség
műsorát még közölni fogjuk.

— **A munkabizottság pén-
ze.** Szabadkán a háború folyamán
munkabizottság alakult abból a
célból, hogy a termőföldek meg-
munkálását szorgalmazza. A
munkabizottság katonai munkás-
osztályokat veti igénybe, amelyek-
nek az élelmezéséről a megállapi-
tott élelmezési díj ellenében a gaz-
dáknak kellett gondoskodni. A
fedezet, mintegy 65 ezer korona
a Magyar Általános Hitelbank
szabadkai fiókjában van letétben,
amelynek kezelésével Marckich
János volt megbízva. Az elszámol-
lás megejtése végett a bizottság
most arra kéri a tanácsot, hogy
a befét könyv ellenében a 65 ezer
koronát boesjtja a bizottság ren-
delkezésére. A tanács úgy hatá-
rozott, hogy az összeget a bank-
tól ki fogja kéri.

— **Meghaltak.** A szabadkai
nyakönyvi hivatalban a követ-
kező haláleseteket jelentették be:
Gabrics Krisztina 1 hónapos, öz-
Czrnkovic Márk né szül. Katona
Rozália 43 éves, Szilpács Bédog
71 éves, Némadi Rozália 21 éves,
Szkenderovics György 9 hónapos
Mándics Rozália 13 éves, Kor-

ponai Erzsébet 1 napos. Morav-
csik Rozália 25 éves, Szalai Fe-
renc 74 éves, Bódius Margit 14
hónapos, Korponai Viktória 1 na-
pos.

— **Elveszett 5 liba, 3 tarka
és 2 fehér, jobb lábuk uszóhár-
tyája hasított. A megtaláló illő
jutalomban részesül Pargl Irma,
Jókai utca.**

— **Értesítés.** A közönség szí-
ves tudomására adjuk, hogy moz-
gókép színházunk — tekintettel
a nagy hőszégre — hetenként 2
napon tartunk előadást. Szom-
baton délután és este, vasárnap
délután 4, 6 és este 8 órakor.
Körzó-Mozi.

— **Lóvizsgálat Szabadkán**
Szerdán, június 5-én I, II, III,
IV. kör és a sándoriak részére
lóvizsgálat d. e. 7 órakor a ló-
vásártéren. 26-án V, VI, VII, VIII.
körök részére — d. e. 7 órakor
ugyanott. Szigoruan figyelmeztet-
teik mindenki, hogy minden lo-
vát elővessze, mert ellenesetben
szigoruan lesz büntetve.

— **Eljegyzés.** Fátoly Mariska
és Osztrógóács Béla jegyesek.
(Minden külön értesítés helyett.)

— **Tűz a VIII. körben.** Teg-
nap délben a 8 ik köri Homoki
iskolában kigyuladt egy kémény.
Mivel erős szél dühöngött, félő
volt, hogy tova terjed, de a gyor-
san kivonuló tűzoltóság rövidesen
elfojtotta.

— **Ungár panasza.** Ungár
Ferenc helybeli lakos panaszt
adott be a városi tanácshoz a zsi-
dó hitközség ellen. Panaszában
előadja, hogy a zsidó hitközség
jogtalanul adott vetett ki rá és az
ásvérés útján akarja behajtani. —
Ungár Szabadkára még 1916 ban
Uranicáról jött, ahol a hitközségi
adót leróta és még fizeti ma is.
Mintán a törvény értelmében a
kultuszadó fizetése csak egy hit-
községnél kötelező, már egy eset-
ben panaszt tett a zsidó hitköz-
ség tulkapása ellen. — Az ügy
akkor egészen a kultuszminisz-
terig ment, aki Ungárt mentesít-
tette a szabadkai zsidó hitközség
által kirott adó megfizetése alól.
A tanács most felhívta a zsidó
hitközséget, közölje a közigazga-
tási bizottsággal, hogy milyen
alapon vetett ki adót Ungárra.

— **Az áprilisi szén szám-
lása.** A mérnöki hivatal április
hó 22-én Szabadkára érkezett cseh-
szlovák szénből 26 wagont osz-
tott szét, amelyből Palics-füredő
két waggonnal kapott, míg a töb-
bit a helybeli üzemek, malmok és
füredők között osztották el. Miután
a szénről akkor számla még nem
érkezett, a mérnöki hivatal a szén
árának a fedezésére letétet vett a
kiosztott szén arányában. Az így
befolyt összeget, összesen 13,000
koronát a mérnöki hivatal a hási-
pénztárba helyezte el. — A ki-
osztott 26 wagon szénről most
megérkezett a számla és eszerint
a szén métermázsánként 18 koro-
nával kerül többbe, mint amennyit

a mérnöki hivatal előzetesen a
szén árának a fedezésére letétbe
vett. A tanács utasította Ifkovic
Ivandékios főmérnököt, hogy a
13 ezer koronát a házipénztárból
vegye föl és a végleges elszámol-
lást ejtse meg s egyben utasította
a cégeket, hogy a szén számla
szerinti árát házipénztárba fizos-
sék be.

— **A szovjetpénz kibocsá-
tása.** Néhány nap előtt jelent
meg a magyar kormány rendelete
az új bankjegyek kibocsátásáról.
A jelenlegi bankjegyeket bevon-
ják és becserélik s helyettük szov-
jet bankjegyeket adnak ki. — A
közlemény szerint aranypénzeket
is fog a budapesti kormány kibo-
csátani. — A kormány felhívása
megemlíti, hogy a szovjetpénz
belső értéke nagyobb lesz, mint
a jelenlegi bankjegyeké, mert a
szovjetállam ériási vagyonnal ren-
delkezik minden adósság nélkül.
Érdekes, hogy e közleményben a
kisemberek hadikölesönkötvényei-
nek beváltásáról is említést tesz-
nek.

— **Szerb nyelvből magán-
oktatás.** Szabadkán tanít két
tengerő, akik szerb nyelv tanítását
tisztelődíj mellett elvállalnak. Kű-
lönösen ajánlatos e nyelv tanulása
azoknak a kereskedőknek, hivatal-
ban működő kisasszonyoknak, de
főként tanítóknak, tanároknak,
tisztviselőknak és tanulóknak akik
Jugoszlavia szolgálatában kívánnak
maradni. Közlelbi felvilágosítás-
sal szolgál a katonai rendőrség fő-
nöke (városháza II. em).

MOZI.

A Liffa-Mozi műsorából:

Saját villanyfejlesztő telep

Előadás kezdete 4 és 6, ünne-
pnap 4, 6 és 8 órakor.

Hétfő-szerda. Minden idők
örökbecsű alkotása Cabiria I. és
II. része. Regény a Krisztus
előtti III. századból, D'Annunzio
regénye után 8 felvonásban. Fő-
szereplők Itala Manzini és Magnus
az artista óriás.

Jön! Közshajra A maharad-
ssa gyöngye, főszereplő Gunar
Tolná.

Nyilttér. *

Nyilatkozat.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy
fiamnak, kiskorú Pivaresik Mi-
hálynak, kölcsönt ne adjon, mert
semmiféle adósságáért kötelezett-
séget nem vállalok, azt ki nem
fizetem.

Pivaresik József,
atyja.

* Az e rovatban közlöttekért felelő-
séget nem vállal a Szerk.

Figyelmeztet a kiadótulajdonos, Szerk
Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat
mint adósságos könyvnyomtatás-
S szabadkán, Rákóczi utca-20. m.

Bácskai újság figyelmeztetése

A „Délvidék“ kapható
Zombor, Baja, Újvidék és
Szabadka vasúti hírlapja
árusítói.

Hirdetmény.

A szabadkai Járásbíróság köz-
hírré teszi, hogy állítólag elveszett
a következő okirat: Szabadka 1918
május hó 2-án kiállított betétkönyv
amelyben a Szabadkai önszegélyző
szövetkezet elismeri, hogy 1918
évi május hó 2-án Jeges Józseftől
100.000 korona betétet helyezett
el és erről 870 szám alatt II.
könyv és 64 lapszám betét, köny-
vecskét Jeges József részére álli-
tott ki.

Ennek az okiratnak a megsem-
misítése iránt az eljárást Jeges
József bácskossutfalvai lakos ké-
relmére folyamatba tette. Ennél-
fogva felhívja az okirat birtokosát,
hogy a jelen hirdetésnek a hi-
vatalos és helyi lapban történt
harmadszori beiktatását követő
naptól számított egy év alatt az
okiratot a bíróságnál mutassa be,
mert ellenkező esetben a bíróság
azt a jelzett határidő letelte után
a folyamatodó újabb kérelmére sem-
misnek fogja nyilvánítani.

Szabadka 1919. június 13-án
Kiadvány hitelűl

Takács
kezelő.

57 sz. 1919 végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg
az 1909. évi XLI. értelmében
ezennel közhírré teszi, hogy a
szabadkai Járásbíróságnak 1918
évi Tk. 2261/7 számú végzése kö-
vetkeztében Dr. Singer Béla sza-
badkai ügyvéd által képviselt
Tumbász Mihály szabadkai lakos
javára 540 K. jár. erejéig 1918
évi Szeptember hó 27-én fogano-
sított kielégítési végrehajtás után
lefoglalt és 1200 koronára becsült
következő ingóságok, u. m.: kocsis-
ló, szán és mérleg nyilvános árve-
résen eladottnak.

Mely árverésnek a szabadkai
járásbíróság 1918 évi Tk. 6010/4
számú végzése folytán 121 kor.
tökekövetelés, ennek 1919 évi
Február hó 19 napjától járó 5%
kamatai, és eddig összesen 3 kor
20 fillérben bírósággal már megállá-
pitott költségek erejéig a napnyu-
gati ugarokban 258 sz. a. (Pausics
telepen) leendő megtartására 1919
évi Június hó 26-ik napjának dél-
előtti fél 9 órája határidőül kitü-
zetik és ahhoz a venni szándéko-
zók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t. c.
107. és 108 §-ai értelmében kész-
pénzfizetés mellett a legelőbbet igé-
rőnek, szükség esetén becsáren
alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő
ingóságokat mások is le- és fel-
foglaltatták, ezen árverés az 1908.
évi t. c. 10 § értelmében ezek ja-
vára is elredekeltetik.
Kelt Szabadka, 1919. június 12.
Bende Ignász
bírói végrehajtó.

HIRDETMÉNY.

Alulírott közhírré teszem, hogy
a személpályaudvar melletti pár-
buzamos ut és az ugynevezett kis-
körösi ut sarkán levő s a tulajdo-
nomat képező istálló és a szena-
raktár lerombolását és a használ-
ható épület anyagok értékesítését
zárt ajánlati versenyárgyalás ut-
ján kívánom biztosítani.

Ajánlat tehető az egész épület
c oport vagy egy-egy. épület
megvételére is.

Egyéb feltételek lakásomon
tudhaték meg ahol a versenytár-
gyalási és vállalati feltételek, váz-
rajz és ajánlati mint is megkap-
ható.

A zárt ajánlatokat 1919 évi
június hó 29-én d. e. 11 óráig la-
kásomon veszem át.

Szabadka, 1919. június 22
Prokes Mihály s. k.

Eladó

**Gépolaj
Börvazelin
Fegyverzsir
Jégszekrény
Börimpregnáló zsir
Centrifugalszivattyu
6 lóerejű benzínmotor
Gyantapótló szijviaszk
Kertésznél**

Miklós utca 40
telefon 635

**Mezőgazdasági Gépgyár és
Vasöntöde Rt. Szabadka,
Telefon 8-40 Sörg. cím: Ferrum
Majsa-ut.**

Eladók:

Rökk gyártmányu Bánó
és Szűcs féle szab. 65 m.²
fűtőfelületű 10 atmoszfé-
rás teljesen jókarban levő

ikerkazán

összes felszereléssel 1 ket-
tős malomkőjárat, kövek
átmérete 48.

Különböféle daralók.
Secssios szőlőprések.
Rosták.
Használt szijvácsák.

Veszünk:

ocska öntvényeket, vas sárga vö-
rösröz elom stb, ötvözeteket a
legmagasabb napi áron, bármely
mely mennyiségben, Keresünk
megvételre egy jókarban levő
látható irásu irágépet.

**Varrógép,
Kerékpár,
Gramofon,
Javitó műhely**

speciális munkákat elfogad
oleső és pontos kiszolgálással
Fehér Fülöp mechanikus.
Bathányi (Gözfürdő utcában).

**Malusev iroda
hirdetése.**

Orvosi rendelőbe vagy gyógyszer-
tárban belépne jul. 1-re egy inte-
ligents leány 602

Ház eladó 3 szoba, 3 konyha,
nagy udvar és kert 295

Családi házat keres megvételre
20 000 koronáig 601.

Szegedi szállókban eladó egy
lánc szálló 7 kapa tőkealatt, 3 kapa
konyhakert, 400 drb termő gyü-
mölcsfa 294.

Bor eladó Vörös erdőm atvehető
250 hectó 293.

50-60 lánc szántó föld bérbe keres-
tetik okt. 1-ére 599

Ház eladó amely áll 3 szoba,
konyha, speisz és 2 szoba konyha
speisz, osukott folyosó, pince, ba-
romfüdvar, konyha és gyümölcsös
kert, padlós szobák, kövezett kony-
hák, cseréptető 291

Eladó egy épületnek a téglá és
és cserép anyaga 290.

Szőnyegek és butorok eladók 296

Pénzkölcsön kapható Malusev
iroda utján M.

Stabilgőgép ipari célokra alkál-
mas eladó 580.

Motorkerékpár „Fuch” eladó 840

Ház eladó és azonnali átvehető
amely áll 3 szoba, konyha, speisz,
pince, osukott folyosó, cseréptető
cseréptető kövezet*utca 267.

Ház eladó alkalmas korsomának
szilárdépület nagy telék és konyha
kert, víanyvilágítás 266.

Jég kapható

reggel 6-8-ig

Kohn Mór

sörkereskedőnél.
Damjanics-u 3.

**Műcélokra alkalmas
hárshasábfát**

nagyobb mennyiség-
ben is megvételre

ajánlunk

Ernst János és Flai
tűzfakereskedők Ujvidék

Tiszta

**Gyapjuszövetek,
Bélések Selymek
és mindennemű
Mosó áruk eladása.**

nagyban és kicsinyben
legolcsóbb árak mellett.

Strassernál

IV. kör. Damjanics-u. 62. szám a
tanítókné képezde átellenében.

Apróhirdetések.

Egy sor ára 30 fillér. A legkisebb hirdetés 3 sor
Felvilágosítást hirdetés ügyekben a kiadóhivatal ad
Telefon 300.

Az állami gyermekmenhelyben
(Szegedi ut) főzónó julius elsejére
alkalmazást nyer. Jelenkezni lehet
a gondnóki hivatalban.

Jókarban levő nagyobb és kisebb
üresládák kaphatók Mütter Árpád
Borosényi u 8 867-3

Nagyfajta Bernáthegyi kőkők
kutját keresek megvételre. Cím a
kiadóban.

Gyakorlott varróleányok jó fias-
tással azonnal felvételnek Balai ut
288 sz. alatt 820-3

Esztorgályosságát rendes fize-
téssel utiköltség térítésével keres
Székely esztorgályos Bácskossuth-
falva 821-3

Mindenféle hirdetések Bács-
kossutfalva és paesér részére a lap
ottani árusítónál lehet feladni.

Gouvalirozást és plissirozást ismét
elvéllalok Hagl Adolfné varrogép-
fiztet Deák-utca Kunetz ház 822-1

Legújabb divatlapok kaphatók
Heumann Mór könyvkereskedésé-
ben 824-5

Utazási igazolványhoz fényképet
1 ora alatt készít Neumann Aladár
fényképész Nádor kávéház fölött
1-ső emelet.

Zongora és hegedű oktatásra
nyújt a művész kiképzésig Namé-
nyi Damjanics u 106 sz. 810-15

Körfűrészt lakomoba hoz hasz-
nált jókarban lévő keres a egvá-
toira Központi iroda Deák u. 5. sz.
Telefon 5 45 799-3

100 család méh eladó Szabó
Péternél Topolyán Mátyás király
utca 797-10

Fődeleshintó egy lórais alkál-
mas eladó VII. Fűzfás u. 29 sz. a

Egy ügyes cukrászségéd felvétetik
Fűrsz cukrásznál ugyanott egy
udvaros is keresetik. 655-2

Kékkő

Gyanta

Kénvirág

Hadi-Kávé

Zsirszóda

Szőlőkötöző

Rizs 1 kgr. 24 K

Myers-kavé

1 kgr. 58 K

Pörkölt-kavé

1 kgr. 72 K

Kapható,
Nojcsék Géza
fűszernagykereskedőnél.
Telefon 222.

Modern villágos háló szo-
bák zongora és darabos
enyv, valamint 2 águ látrák
is eladók

V kör Bajai ut 514 sz